

toBe

Tijdschrift dat met je meeleeft

Een nieuwe
PARTNER

Voorkom ruzie over
DE ERFENIS

Een tweede
LEVENSKANS

Marijn
van Berkel

Ontwierp
onderkomen
Vredenhof

Vredenhof
SINDS 1869   UITVAARTVERZORGING

*Herman Wormgoor
Algemeen Directeur*

TERUG VAN WEGGEWEEST

Jarenlang heeft Vredenhof haar relaties via 'Vredenhof Magazine' op de hoogte gehouden van ontwikkelingen binnen ons werkkterrein, namelijk het gedeelte van het mensenleven dat zich afspeelt rondom het overlijden. Vredenhof heeft deze formule nu nieuw leven ingeblazen.

Vredenhof is zich er sterk van bewust dat er veel behoefte is aan informatie. Niet alleen via de website, mondelinge voorlichting, opleidingen of documentatiemateriaal, maar vooral ook via een informatief magazine. Een blad vol relevante informatie dat kan worden gelezen op een tijdstip dat de lezer het beste past.

Trots presenteer ik u de eerste editie van de Vredenhof-uitgave van het magazine toBe. Het gaat over ontwikkelingen in de regio waar Vredenhof werkzaam is, over nieuwe activiteiten, over vermeldenswaardig nieuws van de relaties

binnen ons netwerk. En over het kantelmoment waar iedereen vroeg of laat mee te maken krijgt: het sterven. Een belangrijk aspect is hoe je daar in staat als professional vanuit bijvoorbeeld de zorg, de hulpverlening of de geestelijke ondersteuning. Maar ook vanuit de financiële en notariële dienstverlening.

Vredenhof toBe is daarnaast een magazine met artikelen die breder van inhoud zijn. Ook nabestaanden en andere direct betrokkenen komen aan het woord.

Wij hopen en vertrouwen erop dat toBe in deze nieuwe verschijningsvorm voor u van een dermate toegevoegde waarde is, dat u na lezing al weer uitkijkt naar de volgende editie. Die zal in het najaar verschijnen.

Wij wensen u veel leesplezier!

Hospice De Reggestroom

‘HOSPICE van de TOEKOMST’

‘De mooiste plek om te sterven is natuurlijk thuis, maar voor wie dat niet mogelijk is, is ons hospice een goed alternatief. Hospice De Reggestroom in Rijssen is volgens Annie Gerritsen een zorgomgeving die overeenkomt met een thuissituatie. De huiselijke sfeer, enthousiaste vrijwilligers en een prachtig pand, gecombineerd met rust, regelmaat en aandacht, maken het hospice volgens de coördinator uniek.

Het nieuwe pand aan de Groeneweg in het Overijsselse Rijssen doet door de moderne bouw en ligging aan de rand van het centrum niet direct denken aan een hospice. ‘Vaak zie je dat een hospice als het ware wordt weggestopt. Dat is juist wat wij wilden voorkomen. Onze gasten moeten het gevoel hebben dat ze er nog bij horen’, legt Gerritsen uit. De Reggestroom staat dan ook letterlijk midden in de samenleving.

Het hospice biedt een waardige omgeving aan mensen van wie wordt verwacht dat ze binnen drie maanden zullen overlijden. Naast het verlichten van pijn, richten de veelal vrijwillige medewerkers zich op het behoud van de levenskwaliteit. Anders dan veel andere hospices biedt De Reggestroom een huiselijke sfeer en woonomgeving, gebaseerd op kleinschalig wonen. Gerritsen: ‘Een situatie die voor veel ouderen bekend is.’ Zo is het hospice opgedeeld in vier appartementen, waar de gasten gedurende het verblijf wonen.

ELK MOMENT VAN DE DAG

De appartementen zijn modern en smaakvol ingericht en hebben elk een eigen terras dat uitzicht biedt op het centrum van Rijssen. ‘In de appartementen kunnen gasten op elk moment van de dag familie en vrienden ontvangen’, voegt Arend Jan ter Steege toe. Ter Steege is als bestuurslid vanaf het begin betrokken geweest bij de oprichting van De Reggestroom, waar in 2006 al mee is begonnen.

‘Er was in deze omgeving veel vraag naar een hospice, met name vanuit artsen, de ouderenbond en Carint Reggeland, een organisatie voor wonen, welzijn en zorg. Maar ook vanuit de gemeenschap zelf’, weet Ter Steege. Toch heeft het nog tot 2011 geduurd voordat het hospice officieel haar deuren opende. Tot die tijd waren inwoners van Rijssen-Holtens, Enter, Wierden en omgeving aangewezen op hospices in Nijverdal en Almelo.

In het begin moesten de omwonenden volgens Ter Steege wel even wennen aan het idee van een hospice in het dorp. Het heeft dan ook even geduurd voordat met de daadwerkelijke bouw kon worden gestart. ‘Maar uiteindelijk hebben we zelfs een startsubsidie van de gemeente ontvangen. Het resterende bedrag is aangevuld met donaties en giften uit onder andere het Vrededorp Donatiefonds’, vertelt de voorzitter.

LAAGDREMPELIG

Ook Gerritsen is vanaf het begin betrokken bij de realisatie van het naar eigen zeggen ‘hospice van de toekomst’. Met haar jarenlange ervaring in de thuiszorg heeft de coördinator bijgedragen aan onder andere het laagdrempelige karakter, de open en lichte indeling van het pand en het werven van vrijwilligers. ‘Het belangrijkste uitgangspunt daarbij was dat de mensen die hier komen rust vinden, zowel gasten als familieleden. Gasten moeten het gevoel hebben dat ze in goede handen zijn in een fijne omgeving en daarnaast de rust hebben dat de familie wordt ontzorgd.’

Uniek aan De Reggestroom is volgens Gerritsen ook dat men de bestaande thuiszorg kan behouden. ‘Mensen kunnen de zorg die ze thuis hebben gewoon meenemen.’ Wel kan de thuiszorg volgens Gerritsen in veel gevallen danig worden verminderd: ‘We werken namelijk met zo’n negentig vrijwilligers, van zorgmedewerkers tot mensen die hand- en spandiensten verzorgen. Voor iedere gast staat altijd iemand paraat.’

Gerritsen en Ter Steege zijn erg dankbaar voor de vrijwilligers, over het algemeen vijftigplussers die zelf uit de zorg komen of in hun omgeving te maken hebben gehad met sterven en met die ervaring anderen willen helpen. Gerritsen: ‘Zij zorgen ervoor dat we kunnen bestaan en dragen bij aan een ordelijke en rustige omgeving, waardoor er een gezellige en ongedwongen sfeer ontstaat. Iets wat door onze gasten en hun families erg wordt gewaardeerd.’

VRIJWILLIGERS

Veel moeite om vrijwilligers te vinden heeft het hospice niet hoeven doen. ‘Mede door presentaties, gesprekken met de dorpsbewoners en veel mond-tot-mond-reclame over de uitstraling en functie van het hospice is er in de gemeenschap veel begrip ontstaan. Mensen waarderen wat we doen en willen over het algemeen ook graag een steentje bijdragen, bijvoorbeeld door donaties, het verzamelen van giften of door fysiek te helpen’, aldus Ter Steege. Maar het belangrijkste is volgens het tweetal dat mensen weten dat het hospice er voor ze is.

Het Vrededorp Donatie Fonds helpt organisaties die zich bezig houden met de laatste levensfase en het overlijden van mensen, bijvoorbeeld door het verstrekken van donaties, waarderingssubsidies of awards. De gift aan Hospice De Reggestroom is onder andere gebruikt voor de inrichting van een stiltecentrum in het hospice.

‘Onze gasten moeten het gevoel hebben dat ze er nog bij horen’

‘Betekenis ontlenen is belangrijk tijdens een crematieplechtigheid’

Crematoria Twente en Vredehof Uitvaartverzorging: (samen)werken op een integere manier

Tegenwoordig is ruim 58 procent van de uitvaarten een crematie. Een goede samenwerking tussen een uitvaartonderneming als Vredehof en het crematorium is dan ook essentieel. Peter Molema, directeur van Crematoria Twente, vertelt hoe hij die samenwerking ziet.

Crematoria Twente is eigendom van de Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente, een samenwerkingsverband tussen 11 gemeenten in Twente en 2 gemeenten in de Achterhoek. Dat is uniek in Nederland. Veel andere crematoria zijn eigendom van een grote uitvaartverzekeraar/-ondernemer. Daarnaast zijn er een aantal gemeentelijke en particuliere crematoria. Molema: ‘Dankzij deze constructie kunnen wij tegen redelijke tarieven goede faciliteiten aanbieden. Voor iedereen, het maakt niet uit waar je verzekerd bent. Elke burger kiest in vrijheid een uitvaartondernemer en elke uitvaartondernemer is welkom. Dat is een belangrijk principe voor ons.’

Er gelden een aantal wettelijke en veiligheidsregels, die voor alle ondernemers van toepassing zijn. Molema: ‘In het proces van afscheid nemen is dit het allerlaatste moment. Wij doen er dan ook alles aan om de crematie volgens de wensen van de nabestaanden te laten verlopen. We zijn de samenwerkingspartner van de uitvaartleider om deze wensen tot uitvoering te brengen.’

BETEKENIS GEVEN EN ONTLENEN

Tijdens een crematie wordt betekenis gegeven aan het leven van de overledene. Dat gebeurt vaak op een heel persoonlijke manier, bijvoorbeeld door (live) muziek, video-beelden of foto's. Molema: ‘Maar tegelijkertijd denkt iedere bezoeker ook aan zichzelf. Aan een verlies uit het verleden, aan het feit dat hij dit jaar nu al voor de zoveelste keer bij een uitvaart zit, aan de vraag of zijn eigen nabestaanden op zijn uitvaart ook zulke mooie woorden zullen spreken, over zijn verdeelde familie... Naast betekenis geven gaat het dus ook om betekenis ontlenen. Een belangrijk uitgangspunt voor het functioneren van een crematorium.’

SIGNALEREN

Vaak is er rondom en tijdens een crematie meer mogelijk dan men denkt. Sommige families willen de overledene helemaal begeleiden tot aan de oven. En voor mensen die de plechtigheid niet kunnen bijwonen, is het tegenwoordig mogelijk om deze via internet te volgen. Molema: ‘We spelen zoveel mogelijk in op de behoeften die er in de samenleving bestaan. Hierbij spelen uitvaartondernemingen een belangrijke rol. Zij hebben immers het meest intensieve contact met klanten, dus zij kunnen het best signaleren waar onze dienstverlening eventueel kan worden uitgebreid. Tegelijkertijd is het hun taak om klanten goed duidelijk te maken welke mogelijkheden er nu al zijn.’

AAN TAFEL

Een goede informatievoorziening over en weer is dus essentieel. Daarom organiseert het crematorium een aantal keren per jaar een bijeenkomst voor uitvaartleiders. ‘Ook daarbij geldt weer dat alle uitvaartondernemers welkom zijn,’ vertelt Molema. ‘Vaak zitten we wel met vijftig ondernemers tegelijk aan tafel. De bijeenkomsten zijn bedoeld om systematisch de meningen en suggesties van zowel uitvaartondernemers en -leiders als consumenten te inventariseren. Dit draagt bij aan de permanente verbetering van de kwaliteit. Omgekeerd worden de uitvaartondernemers geïnformeerd over onze visie en beleid en de voorgenomen veranderingen die daarmee samenhangen.’ Indien nodig is er ook contact op directieniveau. Molema over de samenwerking met Vredehof: ‘Onze samenwerking is goed en constructief. Ik denk dat we onderling veel aan elkaar hebben als het gaat om het signaleren van trends en ontwikkelingen in de markt. Er wordt gewerkt op een professionele, integere en transparante manier, de manier waarop wij zelf ook elke crematie begeleiden.’

Interieurarchitect
Marijn van Berkel

Een groot, open woonhuis zonder drempels

‘Een prettige sfeer zorgt dat je met een goed gevoel terugkijkt op een uitvaart’

De aanleiding voor een bezoek aan een uitvaartcentrum is niet leuk, daarom kun je de ambiance en het interieur maar beter zo prettig mogelijk maken.

Kort gezegd was dat het belangrijkste uitgangspunt van interieurarchitect Marijn van Berkel van IAA Architecten bij het ontwerp van het nieuwe onderkomen van Vredenhof Uitvaartverzorging. ‘Overal in het pand hebben we zoveel mogelijk huiselijke aspecten aangebracht’

Tot medio 2012 was Vredenhof Uitvaartverzorging gevestigd in een uitvaartcentrum in de binnenstad van Enschede. Dat centrum was wat gedeeld en de bereikbaarheid en parkeergelegenheid waren niet optimaal. Op zoek naar een nieuwe locatie viel het oog van directeur Herman Wormgoor op een voormalig hoofdkantoor van een woningbouwvereniging. Hij schakelde interieurarchitect Marijn van Berkel in om daar een ‘groot woonhuis’ van te maken. Van Berkel: ‘Dat huiselijke aspect was van groot belang voor Herman. Maar zie dat maar eens te realiseren in zo’n ruimtelijk gebouw, waar je ook grote gezelschappen moet kunnen ontvangen. Dat was mijn uitdaging. Daarnaast was het van belang dat alle gezinden zich thuisvoelen in het uitvaartcentrum.’

GOED GEVOEL

Voordat Van Berkel begon, dacht hij terug aan de uitvaart van zijn eigen vader. ‘Eén ding was duidelijk: zo moest het dus niet’, vertelt hij. ‘Die kille sfeer, het slechte kleurgebruik, lelijke decoraties aan de muur... Ik krijg nog steeds een naar gevoel als ik eraan terugdenk. Terwijl een prettige sfeer er juist voor kan zorgen dat je na afloop, los

van al het verdriet, toch met een goed gevoel terugkijkt op de uitvaart van een geliefde.’

Dat goede gevoel ontstaat al bij binnenkomst van het uitvaartcentrum. Een open ontvangstruimte met veel licht. Geen kille natuurstenen vloer, maar een mooie parketvloer. Warme kleuren op de muur en mooie kunst. Van Berkel: ‘Vaak merk je bij uitvaarten dat men huiverig is om naar binnen te gaan. Men wacht het liefst buiten op bekenden en gaat dan gezamenlijk de nabestaanden condoleren. Door de ontvangstruimte zo open en licht te houden, neem je letterlijk een drempel weg. Alle gezinden voelen zich welkom in het uitvaartcentrum, al is het maar door kleine details als een kelim aan de muur, een koran in de boekenkast en een koperen kruis op de vloer van de aula dat precies naar Mekka wijst.’

HUISELIJK

In het hele uitvaartcentrum zie je veel huiselijke aspecten terug. Zo staat er in één van de spreekkamers een boekenkast en is een andere spreekkamer als een huiskamer ingericht. Daarnaast zijn er vijf familiekamers met allemaal

een andere inrichting. Families kunnen hier 24 uur per dag bij hun dierbare zijn. Ze kunnen zelf de kamer kiezen waarvan de inrichting hen het meest aanspreekt of die ze het best bij de overledene vinden passen. In de kleine aula is een cirkel gemaakt met bankjes er omheen, die de familie uitnodigen om in een kring om de kist te gaan zitten. Ook de bloemen kunnen dan rondom de overledene worden neergelegd. In de ontvangstruimte staat een bar, zodat gasten ook zelf eventueel iets kunnen inschenken. Zo creëer je meer eigen inbreng van de familie en doen tegelijkertijd de medewerkers van Vredenhof automatisch een stapje terug.

Van Berkel: ‘Ook het interieur moet in een uitvaartcentrum niet overheersend aanwezig zijn. Het gaat om de overledene en de familie. Dat was eveneens een belangrijk uitgangspunt bij de keuzes die we hebben gemaakt.’ Volgens Van Berkel past het uiteindelijke resultaat heel goed bij Vredenhof. ‘Vredenhof is een begrip in Enschede. Ze stralen een hoge mate van verzorgdheid uit en hebben een open manier van benaderen. Het nieuwe pand sluit daar heel goed bij aan.’

ALS DE DOOD EEN ROL SPEELT...

Vrededhof heeft haar jarenlange expertise op het gebied van sterven en dood omgezet in praktijkgerichte scholingen en is begin dit jaar een uniek opleidingsinstituut gestart; Adnovim Academie. Het scholingsaanbod van Adnovim Academie slaat een brug tussen de uitvaartbranche en overige sectoren waar professionals met de dood in aanraking komen. Adnovim organiseert scholingen voor medewerkers en vrijwilligers in de zorg, verpleegkundigen en artsen, maar ook voor medewerkers in de uitvaartbranche en onderwyzend personeel.

Een voorbeeld uit het pakket dat Adnovim aanbiedt is 'Zin in de dood', een geaccrediteerde scholing voor medewerkers die in hun dagelijks werk met de dood worden geconfronteerd. Een confrontatie die voor alle betrokkenen iets betekent. Maar wat? Wat betekent de dood voor degene die gaat sterven? En voor zijn of haar naasten? En niet in de laatste plaats: wat betekent het voor de hulpverlener, als mens? Een scholing die de professional versterkt in zijn of haar deskundigheid.

Naast een ruim aanbod van scholingen met open inschrijvingen biedt Adnovim ook maatwerk aan. Meer informatie op www.adnovim.nl

UITVAARTHUIS GLANERBRUG

In samenwerking met het Parochiebestuur Maria Vlucht heeft Vrededhof in de voormalige pastorie aan de Kerkstraat in Glanerbrug 'Uitvaarthuis Glanerbrug' gerealiseerd. Het Uitvaarthuis biedt een unieke mogelijkheid voor opbaren en condoleance-bezoeken. In het gebouw zijn twee opbaarkamers gerealiseerd die 24 uur per dag voor de familie toegankelijk zijn. Met een eigen sleutel kan de familie onbeperkt op bezoek. Het uitvaarthuis is er voor alle inwoners van Glanerbrug, ongeacht gezindte, verzekering en de door de familie gekozen uitvaartondernemer.

Vrededhof Donatie Fonds

Het Vrededhof Donatie Fonds helpt organisaties helpen. Het fonds verstrekt donaties of waarderingssubsidies aan organisaties die zich bezig houden met de laatste levensfase en het overlijden van mensen. Het Vrededhof Donatie Fonds beoordeelt wie voor een toekenning in aanmerking komt, aan de hand van een reglement en een ingevuld aanvraagformulier. Omdat Vrededhof sterk geworteld is in Twente, worden ook voornamelijk Twentse initiatieven ondersteund.

Meer weten? Neem dan contact via telefoonnummer 053-431 23 89 of per e-mail: info@vrededhof.nl

'Declamo' uitvaartsprekers al 10 jaar een begrip

Het is alweer tien jaar geleden dat Declamo - sprekers bij uitvaarten werd opgericht. Nu, bij het tienjarig jubileum, is Declamo een begrip in Twente. De sprekers zijn veelgevraagd en hebben al van veel families het vertrouwen gekregen. Declamo kan beschikken over een verscheidenheid aan sprekers met verschillende achtergronden en met ieder hun eigen specifieke kwaliteiten. Er kan gesproken worden in verschillende talen, maar ook in een dialect. De sprekers zijn inzetbaar bij uitvaarten van verschillende religies en gebruiken.

Meer informatie op www.declamo.nl

declamo